

ΣΧΕΔΙΟ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΤΗΝ ΑΚΡΟΠΟΛΗ

Σχολή Campion, Γυμνάσιο & Λύκειο, 1994

Η Σχολή Campion είναι ένα σχολείο όπου διδάσκεται σχέδιο και τεχνολογία και υπάρχει και εργαστήριο. Δίνεται πολύ μεγάλη έμφαση στη συνολική διαδικασία σχεδιασμού και κατασκευής, στη σφαιρική γνώση όλων των πραγμάτων που επιδρούν στη διεκπεραίωση μιας ανάγκης και στην κατασκευή μιας λύσης. Αυτό προϋποθέτει την ανάλυση της συγκεκριμένης ανάγκης, τον προσδιορισμό της λύσης, την έρευνα αγοράς, τον αρχικό σχεδιασμό και διάλογο στο χαρτί, την απαλλαγή από τα στερεότυπα, την αξιολόγηση και τη δοκιμή με πιο ευτελή υλικά, την κατασκευή με μέταλλο, ξύλο ή πλαστικό ή και τον οποιοδήποτε συνδυασμό των τριών. Ακολουθεί η τελική αξιολόγηση. "Αυτό που φτιάξαμε καλύπτει την ανάγκη; Εκπληρώνει το σκοπό για τον οποίον κατασκευάστηκε"; Έτσι επιτελείται η δημιουργία, η κατασκευή και η αξιολόγηση.

Όλα τα πράγματα έχουν δύο όψεις, την εξωτερική και την εσωτερική, την αισθητική και τη λειτουργική. Ένα πρωτοσέλιδο, π.χ., πρέπει να είναι συναρπαστικό αλλά και ευανάγνωστο.

Φέτος τον Ιανουάριο, παιδιά 15 και 13 χρόνων ξεκίνησαν μια σειρά από επισκέψεις στο ΚεΜΑ, στο ίδιο το μνημείο καθώς και στο μουσείο.

Οι μαθητές που ασχολήθηκαν με αυτές τις εργασίες ήταν εντελώς ελεύθεροι να διαλέξουν οποιαδήποτε στοιχεία ταίριαζαν στα δικά τους ενδιαφέροντα.

Αρχικά παρακολούθησαν μια σύντομη εισαγωγή για την ιστορία του Παρθενώνα, με τη βοήθεια διαφανειών, ενώ στη συνέχεια η Κ. Χατζηασλάνη μάζεψε διάφορα έντυπα, κάρτες και βιβλία, που φτιάχτηκαν με σκοπό την προσέγγιση των παιδιών στους μουσειακούς χώρους της Ευρώπης.

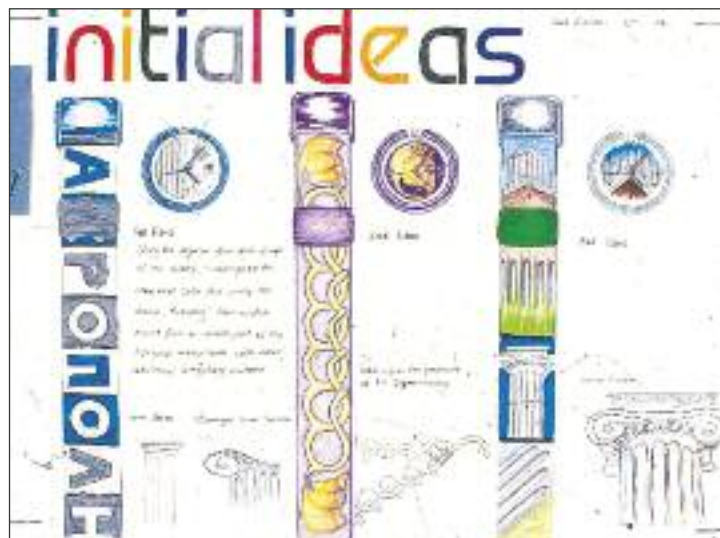
Στην επόμενη επίσκεψή μας, πήγαμε στην Ακρόπολη και στο μουσείο. Εκεί τα παιδιά τράβηξαν φωτογραφίες και ζωγράρισαν στοιχεία που τους προσέλκυαν αισθητικά. Η διαλογή, η επεξεργασία και η εφαρμογή των πολλαπλών στοιχείων που συγκεντρώθηκαν έγινε στο σχολείο.

Θα μπορούσαμε να δουλέψουμε με τις λειτουργικές λύσεις των αρχαίων, αλλά προτιμήσαμε σε πρώτη φάση να χρησιμοποιήσουμε τις αρχαιότητες ως πηγή αισθητικής έμπνευσης, αφενός, γιατί η αισθητική και το μέτρο της κλασικής Ελλάδας –βασισμένα στην εμπειρία της φύσης– υπήρξαν η αφετηρία και το πρότυπο για τους μεταγενέστερους σε όλες σχεδόν τις εκφάνσεις της ζωής του ανθρώπου· αφετέρου, γιατί το σχολείο μας, ευαισθητοποιημένο σ' αυτά τα ερεθίσματα, προσπαθεί με κάθε τρόπο να προβάλλει την αρχαία κληρονομιά της χώρας μας. Δουλέψαμε, δηλαδή, με τα εξωτερικά στοιχεία και τα διαμορφώσαμε δίνοντάς τους άλλες λειτουργίες. Πιστεύουμε ότι η ολοκληρωμένη γνώση δίνει στα παιδιά τη δυνατότητα να κατανοούν και να κρίνουν την αισθητική και λειτουργική αξία των πραγμάτων γενικότερα.

Για παράδειγμα, το ενδιαφέρον μιας μαθήτριας κέντρισε η πτυχολογία των αρχαίων ενδυμάτων, όπως παρουσιάζονται στα κλασικά αγάλματα. Τα στοιχεία αυτά την ενέπνευσαν στο σχεδιασμό αρωματοδοχείων. Οι μαθητές έκαναν έρευνα αγοράς και "πάντρεψαν" αρχαία μοτίβα με μοντέρνα τεχνολογία και λειτουργία. Κατά τον ίδιο τρόπο δουλεύτηκαν μπουκάλια, εμπνευσμένα από τις ραβδώσεις των κίωνων, και έπιπλα από τους δωρικούς κίονες.

Σε μία άλλη δραστηριότητα, όλα τα παιδιά της τάξης έπρεπε να γράψουν τη λέξη "Ακρόπολη" με έναν ιδιαίτερα εκφραστικό τρόπο. Ένας μαθητής που κατασκεύασε μια τριήρη την έγραψε με κουπιά· άλλοι με πτυχώσεις· ένας τρίτος με στοιχεία των κίωνων, κι άλλος με το σχήμα της στέγης ενός ναού. Δύο μαθήτριες χρησιμοποίησαν διάφορα στοιχεία αγαλμάτων του μουσείου και κάποιιο άλλο ολόκληρους κίονες.

Τα παιδιά των 12 και 13 ετών πήραν καθαρά διακοσμητικά στοιχεία και τα συνέθεσαν, για να προχωρήσουν στην κατασκευή χάλκινων καρφιστών. Τα σχέδια είναι βασισμένα κυρίως σε κίονες.

Σε μία άλλη ομάδα, αφού τα παιδιά έκαναν τις συνθέσεις τους, τις έκοψαν για να δουλέψουν με νοητές γραμμές, με προσκλήσιο και φόντο, ώστε να δώσουν μια άλλη εικόνα, μια άλλη διάσταση.

Μια μαθήτρια διάλεξε τον κλάδο της διαφήμισης. Πήρε το σχήμα των ρολογιών Pop Swatch και δούλεψε σχέδια της Ακρόπολης και της αρχαίας Ελλάδας. Πήρε ένα σχέδιο της εταιρείας με σπιτάκια στο λουράκι και τα μετέτρεψε σε ναούς και σπίτια των αρχαίων. Άλλο σχέδιο έχει δουλευτεί με κίονες διαφόρων ρυθμών, ένα άλλο με τη λέξη "Ακρόπολη" και τις ραβδώσεις στις κολόνες, και ένα τρίτο με την αιγίδα της Αθηνάς μαζί με την περικεφαλαία της, από το Μουσείο της Ακρόπολης.

Μια άλλη ομάδα δούλεψε με θέμα την καινούρια είσοδο του μουσείου της Ακρόπολης, με κίονες, Καρυάτιδες και άλλα αγάλματα. Μια μαθήτρια σχεδίασε όλον τον εσωτερικό χώρο του μουσείου σε σχήμα αβγού, περιβαλλόμενο με κίονες. Τοποθέτησε και κάποια από τα ευρήματα στο σχέδιό της με υπερυψωμένες στο βάθος τις Καρυάτιδες, πίσω από το τζάμι που τις προστατεύει.

Με αφορμή το "Ανάγλυφο Λένορμαν", ο μαθητής Γ. Κόνσολας οδηγήθηκε στο να μελετήσει λεπτομερώς την αρχαία τριήρη. Πήρε λοιπόν τον εξωτερικό της φλοιό, τον τοποθέτησε στη στεριά έξω από το μουσείο και ξεκίνησε να τον διαμορφώνει σε Παιδική Χαρά.

Ακολουθεί αναλυτική περιγραφή της συγκεκριμένης εργασίας από τον ίδιο το μαθητή.

Ξεκίνησα απ' το σχολείο Catrion για μια επίσκεψη στην Ακρόπολη με την καθηγήτριά μας κα Black. Ήμασταν γύρω στα 20 παιδιά ηλικίας 15-16 ετών. Σκοπός μας ήταν με τα διάφορα ερεθίσματα που θα συγκεντρώναμε να ξεκινήσουμε μια εργασία που θα διαρκούσε δύο χρόνια. Εγώ εμπνεύστηκα από το ανάγλυφο του Λένορμαν, το οποίο απεικόνιζε τα τρία στρώματα των κωπηλατών μιας τριήρους, του θρυλικού πολεμικού πλοίου της Αρχαίας Ελλάδας.

Αυτό μου έδωσε το έναυσμα για τη δημιουργία μίας παιδικής χαράς. Έχοντας η παιδική χαρά το θέμα της τριήρους, θα γινόταν πιο ασυνήθιστη και θα είχε πιο μεγάλο ενδιαφέρον για τα παιδιά. Συγχρόνως θα είχαν άμεση επαφή με την εθνική τους κληρονομιά.

Η πρώτη και σημαντικότερη φάση της εργασίας ήταν η συλλογή πληροφοριών για την τριήρη και για παιδικές χαρές, που θα μου έδιναν συγκεκριμένα στοιχεία επάνω στα

οποία θα μπορούσα να δουλέψω, και που θα μπορούσαν να μου δώσουν καλές ιδέες. Τις πληροφορίες μου για την τριήρη τις συγκέντρωσα κυρίως από βιβλία και αρχαία αγγεία. Ανακάλυψα τα μεγέθη και τα σχήματά τους, τον αριθμό των κωπηλατών, τα υλικά κατασκευής τους και άλλα στοιχεία.

Στην προσπάθειά μου να κατανοήσω και να απεικονίσω το πλοίο καθαρά στο μυαλό μου έφτιαξα πολλά σχέδια. Επίσης επισκέφθηκα πολλές παιδικές χαρές, έκανα σκίτσα και έβγαλα φωτογραφίες. Σ' όλη τη διάρκεια προσπαθούσα να φανταστώ πώς θα μπορούσα να συμπεριλάβω τις διάφορες δραστηριότητες στο βασικό σχήμα της τριήρους. Αυτό το πάντρεμα ήταν ο βασικός σκοπός της εργασίας.

Επομένως έκανα πολλά πειραματικά σχέδια. Προσπάθησα να μεταμορφώσω κάθε κομμάτι του πλοίου σε κάτι διασκεδαστικό, για παιδιά ηλικίας 5-13 χρονών. Για να το καταφέρω αυτό, χώρισα το πλοίο σε τέσσερα κομμάτια. Πρύμνη, πλώρη, κέντρο και ιστία. Αυτό με βοήθησε αφάνταστα στο πώς να οργανώσω την παιδική χαρά στο μυαλό μου. Έκανα τρία ολοκληρωμένα σχέδια, ερευνώντας πάντα τα προβλήματα που είχε το κάθε ένα και προσπαθώντας να τα εξαλείψω, δίνοντας εναλλακτικές λύσεις. Έτσι, στην ολοκλήρωση του τρίτου σχεδίου κατέληξα σε κάτι πολύ πιο συμπαγές, λιτό και λειτουργικό. Το υλικό που θα χρησιμοποιούσα κυρίως για την κατασκευή ήταν κάποιο είδος σκληρού ξύλου, παρόλο που θεωρείται ότι οι αρχαίοι Έλληνες χρησιμοποιούσαν πεύκο. Μια πρόσφατη ανακατασκευή της τριήρους με χρήση πεύκου απέδειξε ότι είχε φθορές. Επιπλέον θεώρησα ότι το ξύλο θα πλησίαζε περισσότερο την αυθεντική μορφή. Επίσης θα έπρεπε να χρησιμοποιήσω πλαστικά και αλουμίνιο, γιατί είναι υλικά ανθεκτικά και συγχρόνως ελαφριά.

Ξαναθεωρώντας αυτήν την εργασία πιστεύω ότι ήταν πολύ επιτυχημένη. Προσέφερε πολλές δραστηριότητες, μέσα σε σχετικά μικρό χώρο (20 τμ.) χωρίς να παρεμποδίζει το ένα το άλλο. Πιστεύω ότι και η κατασκευή είναι πολύ σταθερή. Παρ' όλα αυτά, υπήρχαν και μειονεκτήματα: Δεν υπήρχε αποχέτευση, που σήμαινε ότι το σκάφος θα μπορούσε να πλημμυρίσει. Επίσης δεν υπήρχε φωτισμός για να μπορούν να παίξουν τα παιδιά τη νύχτα, και καμία πρόβλεψη για παιδιά με ειδικές ανάγκες. Αυτά όμως είναι θέματα που έχουν εύκολες λύσεις. Μέσ' από αυτήν την εργασία έμαθα πολλά και συγχρόνως κατάλαβα ότι όταν κανείς κάνει αυτό που του αρέσει, το απολαμβάνει κιόλας.

L. Black

